

Fetsovykh, T. R. "Formuvannia finansovykh rezultativ pidpriemstv" [Formation of financial results of enterprises]. *Visnyk Lvivskoi komertsiiinoi akademii*, no. 36 (2011): 405-410.

Karkavchuk, V. "Modeliuvannia rivnia rentabelnosti pidpriemstva" [Modeling profitability of the company]. *Formuvannia rynkovoï ekonomiky v Ukraini*, no. 18 (2008): 103-106.

Kosianchuk, T. F., and Hryhorieva, L. V. *Marketynhovyi potentsial pidpriemstva : Osoblyvosti formuvannia ta otsiniuvannia* [The marketing potential of the enterprise: Features of formation and evaluation]. Khmelnytskyi: KhNU, 2013.

Mishchenko, V. A., and Petrenko, M. V. "Analiz metodolohichnykh pidkhodiv do otsinky finansovoho stanu pidpriemstva" [Analysis of methodological approaches to assess the financial condition of the company]. *Biznes Inform*, no. 8 (2012): 134-136.

Moroz, Yu. Yu. *Oblikovo-informatsiina systema monitorynhu ekonomichnoho potentsialu pidpriemstva* [Accounting information system monitoring the economic potential of the company]. Zhytomyr: Ruta, 2011.

Ponomarenko, V. S., and Maliarets, L. M. *Analiz danykh u doslidzhenniakh sotsialno-ekonomichnykh system* [Data analysis in the study of social and economic systems]. Kharkiv: VD "INZhEK", 2009.

Smit, P., Berri, K., and Pulford, A. *Kommunikatsii strategicheskogo marketinga* [Strategic Marketing Communications]. Moscow: YUNITI-DANA, 2001.

Tielietov, O. S. *Marketynh produktsii vyrobnycho-tekhnichnoho pryznachennia* [Marketing of products for industrial purposes]. Sumy: Vyd-vo SumDU, 2002.

Vasylenko, D. V. "Pidvyshchennia efektyvnosti diialnosti pidpriemstv mashynobuduvannia" [Improving the efficiency of machine building]. *Naukovi pratsi Kirovohradskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu. Ekonomichni nauky*, vol. 1, no. 22 (2012): 43-51.

Zaloha, V. O., Diadiura, K. O., and Yushchenko, O. V. *Modeliuvannia synerhetychnoi intehtatsii protsesiv proektuvannia, vyhotovlennia i ekspluatatsii mashynobudivnoi produktsii vyrobnycho-tekhnichnoho pryznachennia* [Modelling synergetic integration of the design, manufacture and operation of engineering products for industrial purposes]. Sumy: Vyd-vo SumDU, 2010.

УДК 65.011.56

ПРОБЛЕМИ ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

© 2015 ВАКУЛЕНКО І. О.

УДК 65.011.56

Вакулєнко І. О. Проблеми техніко-технологічної модернізації підприємств України в сучасних умовах

У статті розглядаються питання, пов'язані з техніко-технологічним оновленням, модернізацією підприємств, які функціонують у сучасних умовах різкого спаду економіки України. Розглянуто взаємозв'язок між економічними, політичними, фінансовими, технологічними та соціальними факторами, що впливають на технологічне оновлення українських підприємств. Надано рекомендації щодо зменшення державних мит у сфері високих технологій для імпорту новітніх розробок передових країн, запропоновано підхід до амортизаційних нарахувань на фонди підприємств з метою уникнення морального старіння обладнання в час, коли відбувається швидке технологічне оновлення, висунуто деякі гіпотези з приводу ролі державного і приватного фінансування, інституційного впливу на процес оновлення техніко-технологічної бази. Розглянуто деякі соціальні та політичні аспекти таких дій. Показано виключну необхідність проведення в найкоротші терміни докорінної зміни ситуації в галузі високих технологій на всіх рівнях.

Ключові слова: технологічний, технічне, оновлення, модернізація, державне регулювання.

Бібл.: 8.

Вакулєнко Ігор Олександрович – студент 6 курсу, Дніпропетровський національний університет ім. Олєся Гончара (пр. Гагаріна, 72, Дніпропетровськ, 49050, Україна)

E-mail: vakulenko_igor@mail.ru

УДК 65.011.56

Вакулєнко І. А. Проблемы технико-технологической модернизации предприятий Украины в современных условиях

В статье рассматриваются вопросы, связанные с технико-технологическим обновлением, модернизацией предприятий, функционирующих в современных условиях резкого спада экономики Украины. Рассмотрена взаимосвязь между экономическими, политическими, финансовыми, технологическими и социальными факторами, влияющими на технологическое обновление украинских предприятий. Даны рекомендации по уменьшению государственных пошлин в сфере высоких технологий для импорта новейших разработок передовых стран, предложен подход к амортизационным начислениям на фонды предприятий с целью предотвращения морального старения оборудования в то время, когда происходит быстрое технологическое обновление, выдвинуты некоторые гипотезы по поводу роли государственного и частного финансирования, институционального влияния на процесс обновления технико-технологической базы. Рассмотрены некоторые социальные и политические аспекты таких действий. Показана исключительная необходимость проведения в кратчайшие сроки коренного изменения ситуации в отрасли высоких технологий на всех уровнях.

Ключевые слова: технологическое, техническое, обновление, модернизация, государственное регулирование.

Библ.: 8.

Вакулєнко Игорь Александрович – студент 6 курса, Днепропетровский национальный университет им. Олєся Гончара (пр. Гагаріна, 72, Днепропетровськ, 49050, Украина)

E-mail: vakulenko_igor@mail.ru

UDC 65.011.56

Vakulenko I. O. Problems of Technical-Technological Modernization of Ukrainian Enterprises in the Contemporary Context

This article discusses issues related to the technical-technological update, modernization of enterprises operating in the contemporary context of a sharp decline of Ukraine's economy. The interrelation between the economic, political, financial, technological and social factors influencing the technological update of Ukrainian enterprises has been considered. Recommendations on reduction of the State fees in the sphere of high technologies when importing the most recent developments from advanced countries has been suggested, an approach to the depreciation charges of enterprise funds with the aim of preventing aging of equipment in the time of rapid technological update has been proposed, some hypotheses about the role of public and private finance, institutional impact on the process of updating the technical-technological base have been put forward. Several social and political aspects of such actions have been discussed. An exceptional need for providing in the shortest possible time a fundamental change in the situation of the high-tech industry at all levels has been displayed.

Keywords: technological, technical, update, modernization, the State regulation.

Bibl.: 8.

Vakulenko Ihor O. – Student, Dnipropetrovsk National University named after Oles Gonchar (pr. Haharina, 72, Dnipropetrovsk, 49050, Ukraine)

E-mail: vakulenko_igor@mail.ru

У сучасних умовах одним із викликів для економіки України є поліпшення конкурентного становища на світових ринках, набуття конкурентних переваг. Отримання таких конкурентних переваг можливе за рахунок проведення активної техніко-технологічної модернізації підприємств, що може привести до інтенсивного зростання якості продукції, зменшення її собівартості, зниження енергомісткості та ефективного використання невідновлюваних ресурсів.

Проблеми такого характеру мають декілька важливих аспектів, які надалі будуть відображені в статті, пояснені їх взаємозв'язок, характер і ступінь впливу на проведення процесу модернізації, придбання нових технологій, техніко-технологічне оновлення. Зокрема, детальному розгляду підлягають такі фактори, як економічні, політичні, фінансові, технологічні та соціальні. Кожен з них отримав висвітлення у роботах на вітчизняних і закордонних вчених.

Тому важливо розглянути деякі проблеми, з якими стикаються українські підприємства під час вирішення даної задачі з метою подальшого їх усунення та спрощення ведення діяльності у цьому напрямі для досягнення значних економічних успіхів на світових ринках у довгостроковій перспективі. Йдеться про проблеми, пов'язані з техніко-технологічним переоснащенням підприємств з метою нарощування конкурентних переваг, розкрити економічну сутність процесу оновлення технічного та технологічного потенціалу та виявити особливості техніко-технологічного оновлення на основі інвестиційних та інноваційних складових, визначити вплив на інноваційну, а також інвестиційну діяльність підприємства. Важливим аспектом даного питання є взаємодія державних і приватних організацій з питань удосконалення техніко-технологічних процесів виробництва і управління, розподілу ресурсів, а також аналіз зарубіжного досвіду з економічної взаємодії науки і техніки.

Промисловість є важливою частиною економіки України та зарубіжних держав. Через це значна увага в дослідженнях вітчизняних і закордонних учених звертається на висвітлення різноманітних аспектів цього питання [7]. Останнім часом дослідження, спрямовані на визначення взаємозв'язку між інвестуванням інноваційної діяльності промислових підприємств, шляхів технологічного оновлення та ролі держави у фінансуванні такої діяльності в гармонійному поєднанні з приватними коштами, спрямованими на модернізацію, знайшли відображення в роботах таких науковців, як Яковець Ю. Я., Осипов Ю. М., Логінов В. П., Львов Д. С., Абалкін А. І., Новицький Н. А., Сенчагов В. К., Макаров В. А., Карпов Б. М., Старовойтов М. К., Й. Шумпетер, П. Сорокін, С. Кузнець, Г. Менш.

Метою даної статті є розгляд проблематики впровадження інноваційних технологій прогресивних технологічних процесів в економіку України з метою забезпечення конкурентних переваг для підприємств, що функціонують на території України.

Однією з основоположних проблем економіки є існування принципового протиріччя з точки зору як споживача, так виробника товарів, робіт, послуг, між обмеженістю різного роду ресурсів та необмеженістю різ-

ного роду потреб. При цьому велика увага приділяється вибору ефективного шляху розвитку, використанню прогресивних технологій, у результаті чого підвищується продуктивність праці і, таким чином, скорочуються витрати, збільшується кількість і підвищується якість вироблених товарів, робіт.

Технологічне оновлення підприємств обумовлено чинним впливом мікро- та макроекономічних процесів, які формують структурні перетворення в економічному житті. У центрі цих процесів перебуває застосування інноваційних принципів управління передових технологічних процесів виробництва, розподілу, транспортування робіт, товарів, послуг [3]. Таким чином, можна стверджувати, що основоположна мета роботи підприємства – це безперервна систематична робота, спрямована на вдосконалення методів і засобів процесу виробництва і управліннях. У працях відомого вченого М. Д. Кондратьєва було показано вплив на технологічний процес ендогенних і екзогенних чинників з погляду інноваційного наповнення ресурсами і економічної доцільності.

Таким чином, технічне оновлення підприємств обумовлено передбаченням динаміки кризових взаємодій між собою. Це також підтверджує М. І. Туган-Барановський, переконаний у закономірностях характеристик промислово-технологічних укладів.

Перед багатьма підприємствами стоїть потреба в модернізації, оновленні. Особлива складність даної проблеми полягає в тому, що українська економіка для значного обсягу внутрішніх та зарубіжних інвестицій не є привабливою. Відсутність планої стратегії модернізації протягом останніх 25 років призвело до морального старіння й технічному зносу машин і устаткування, що спричинило значне зменшення якості вироблених товарів, збільшення собівартості продукції та, як наслідок, зниження конкурентоспроможності.

Отже, модернізацію підприємства повинні проводити переважно за рахунок власних коштів, а це в умовах сучасної української економіки є складною проблемою, що має декілька аспектів. Особливу увагу заслуговують такі, як фінансовий, правовий, економічний, політичний, соціальний та технологічний аспекти.

Дещо окремо стоїть інституційний аспект у тому сенсі, що сучасна Україна має принципову проблему у вирішенні питання техніко-технологічного оновлення, яка пов'язана з багаторічною орієнтацією на наукові та прикладні дослідження, що відбувалися в країнах Західної Європи та Сполучених Штатах Америки, і не фінансувала власні дослідження в необхідній мірі. Це призвело до виникнення структурної диспропорції у співвідношенні між фундаментальними та прикладними дослідженнями і, як наслідок, унеможливило активне впровадження технологій, технічних рішень, інших розробок науково-технічного характеру, які були розроблені на території України. На цей час єдиним важливим джерелом для техніко-технологічного оновлення промислових підприємств є результати діяльності закордонних інституцій [1].

Як було зазначено раніше, принципово проблематика у фінансовому розумінні полягає в тому, що техно-

логічна модернізація неможлива без залучення закордонних компаній, що вимагає наявності у підприємства можливості сплачувати за них у валюті країни, з якої вони походять. Як відомо, останнім часом відбувається стійке зниження курсу гривні, що безпосередньо впливає на можливість багатьох підприємств, які діють на українському ринку, проводити необхідну модернізацію, впроваджувати новітні технології, таким чином підвищуючи результати власної діяльності. Це стосується перш за все підприємств, які функціонують на внутрішньому ринку та не пов'язані з експортом товарів, робіт або послуг за кордон.

Не менш важливим є наявність ризику різкого коливання валютного курсу, що вимагає додаткових витрат на їх нівелювання.

У сфері правового регулювання також існують дві основні проблеми, які значно впливають на можливість підприємства у сфері технологічного оновлення. По-перше, це проблема пов'язана з існуванням значних бар'єрів для переміщення товарів, робіт і послуг на територію України з інших країн, тобто наявність високих митних тарифів додатково збільшує вартість високих технологій. Також необхідно зазначити, що, крім фінансових митних бар'єрів, існують ще правові бар'єри. Це значною мірою стосується підприємств, що працюють у галузі мікробіології, виготовлення товарів медичного призначення та подібних ним. Правові бар'єри отримали свій вираз у вигляді прямої заборони або значного регулювання, або значних строків, що виділяються державою для митних органів на проведення відповідних митних процедур, перевірок, тощо [4]. З іншого боку, така політика могла б мати і деякі позитивні аспекти, якщо б на території України існувала достатня кількість підприємств, що виготовляють необхідну продукцію. Це сприяло б підвищенню їх конкурентоспроможності в порівнянні з іншими підприємствами, які не мали переваги за рахунок протекціоністських заходів, що використовує держава.

Друга важлива проблема в контексті правового регулювання – як держава бачить фінансування адміністрування використання тих чи інших видів обладнання, машин, механізмів, тощо.

У даному контексті окремої уваги заслуговує питання щодо правового регулювання розподілу коштів, які підприємство отримує в результаті своєї діяльності. Економічна доцільність вимагає від підприємства за рахунок амортизації поступово перекидати витрати, які воно несе внаслідок своєї діяльності (у тому числі на модернізацію, технічне та технологічне оновлення), на вартість готової продукції. Такий порядок регламентований у законодавчих та підзаконних актах України. Внаслідок відсутності розуміння з боку держави особливостей сучасного функціонування економіки та швидкоплинності процесів, пов'язаних зі зміною технологій та, відповідно, надшвидким моральним старінням обладнання за умов його далеко не повного фізичного зносу, призводить до того, що підприємство змушене збільшувати частку прибутку на придбання високотехнологічного обладнання, машин і механізмів. Тоді, як

воно ще повинно, на думку держави, використовувати застаріле обладнання.

Найважливішим аспектом при прийнятті рішення про необхідність та якісне наповнення техніко-технологічного оновлення підприємства є економічний аспект. Це зумовлено тим, що він є найбільш загальним та об'єднує в собі значну кількість факторів, які впливають на результативність функціонування підприємства. Для ефективної реалізації будь-яких проєктів необхідна наявність довготривалої багатоваріантної стратегії, яка, своєю чергою, має спиратися на деякі заздалегідь відомі прогнози, аналітичні дані, які можуть бути отримані з результатів досліджень та на основі планових показників, які закладаються державою. У сучасних умовах будь-яке підприємство добре розуміє, що існують значні загрози стабільному функціонуванню економічної системи, в якій воно знаходиться, тому дещо обережно ставиться до обґрунтування економічної доцільності техніко-технологічного оновлення. Варто розуміти, що в результаті техніко-технологічного оновлення будуть витрачені значні кошти, а їх повернення може зайняти значні проміжки часу, що в умовах сучасної України може взагалі не мати реалізації при будь-якій ефективності стратегії. Узагальнюючи, можна зазначити, що в існуючій специфіці функціонування економіки України підприємства, які дійсно займаються техніко-технологічним виробництвом, як правило, використовують недовготривалі бізнес-моделі, за рахунок чого намагаються використовувати такі техніко-технологічні рішення, які можуть бути швидко реалізовані, а витрати будуть компенсовані за короткі періоди. Також важливо розуміти, що існують конкретні умови, в яких підприємство приймає рішення про той чи інший напрямок технологічного оновлення. В українській економіці існує велика загроза докорінного змінення правил функціонування, державного регулювання, тарифів, макроекономічних показників.

Політичний аспект полягає в наявності значної політичної нестабільності в сучасних українських умовах. Окремо варто відмітити постійну зміну законодавства за всіма ключовими пунктами, що застосовуються для регулювання економічної діяльності. Усе це загалом не дає об'єктивної можливості скласти будь-який більш-менш достовірний прогноз і визначити показники, за якими в подальшому буде обиратися один із варіантів стратегії. Тому Україна не є привабливою державою з точки зору інвестування взагалі та з точки зору техніко-технологічного оновлення зокрема.

Дещо окремо стоїть соціальний аспект, пов'язаний з модернізацією підприємства в Україні. Існує загальна тенденція до спротиву людей змінам, про що неодноразово згадується в роботах вчених, які займаються інноваціями. Крім того, у зв'язку з дещо відсталими навчальними планами, за якими відбувається підготовка спеціалістів у навчальних закладах і на виробництві, загальний рівень підготовки керівного та виробничого складу до застосування нових технологій є низьким [6]. Це пов'язано з незначним розповсюдженням інформаційних технологій у повсякденному житті значної кількості

населення, низьким рівнем розповсюдження інформації та, не в останню чергу, з низьким рівнем оплати праці, що має місце на багатьох українських підприємствах. Робітники не бажають виконувати кваліфіковану роботу за ті самі гроші, які вони отримують на даний час, а також отримувати стреси та деякі незручності в емоційному плані задля досягнення більш високої кваліфікації та набуття нових навичок у роботі з новою технікою та за новими принципами.

З точки зору технологічного аспекту важливо наголосити на тому, що в сучасній Україні дуже незначна кількість фахівців, які пов'язані із загальною автоматизацією та модернізацією виробництва, мають достатню кваліфікацію для того, щоб вирішувати питання, які перед ними постають за нових умов господарювання. Тут можна відокремити деякі аспекти, що стосуються передусім того факту, що культура виробництва та технології, яка мала місце в колишньому СРСР та, як наслідок, перейшла до України, мала значні відмінності від технологій, що використовуються в інших країнах світу, що додатково підвищує вартість їх модернізації та додаткових навичок у працівників, які будуть обслуговувати таке обладнання.

Отже, підбиваючи підсумки при описі вагомих складових проблеми модернізації та техніко-технологічного оснащення підприємств України, можна зробити висновок про існування довготривалих системних проблем, які включають в себе значну кількість аспектів, що взаємодіють на різних рівнях, а це практично унеможливає швидке та ефективне розв'язання цієї проблеми за рахунок власного капіталу підприємств без участі держави.

Головна складова проблеми може бути вирішена лише за умови наявності політичної волі держави до великої кількості змін у законодавстві України, які торкнуться багатьох галузей економіки та в першу чергу прибуткових статей бюджету, що в теперішній ситуації для держави не є можливим. На нашу думку, єдиним ефективним рішенням цієї проблеми може бути радикальний перерозподіл ресурсів всередині держави для набуття значного обсягу коштів, які в короткі терміни будуть використані для модернізації заздалегідь визначених ключових підприємств у ключових галузях економіки України, одночасно з радикальною зміною концепції амортизації як такої з подальшим переходом до амортизації знань [5]. Також держава мусить зробити вагомий внесок у технологічне переоснащення за рахунок надання пільг при перетині кордону для високотехнологічної продукції.

Для вирішення цієї проблеми доцільно розробити низку заходів, які будуть включати таке.

Розробка концептуально нового бачення амортизації не як відрахування, покладеного на вартість фондів, а як відрахувань, покладених на вартість інновацій.

Надання значної знижки на державне мито при перетині державного кордону для обладнання, матеріалів, машин, техніки та іншого, що може бути використано для техніко-технологічного оновлення.

Модернізація та затвердження регламенту перетину державного кордону для вищезазначених продуктів з метою технічної можливості їх завезення при зберіганні відповідної якості.

Створення загальнодержавного механізму стабілізації законодавства, що стосується функціонування підприємств на території України для всіх без винятку підприємств на термін не менш як 10 років [8]. Реалізація такого механізму дасть змогу підприємствам планувати свою діяльність на значні періоди та інвестувати значні кошти в економіку України, будучи впевненими в надійності на цей період з боку державного регулювання.

Як перспективний проект – розробити план підготовки відповідних спеціалістів, які можуть займатися технічною модернізацією підприємств [2]. Такий крок у перспективі дасть можливість застосовувати для реалізації цілей модернізації підприємств розроблені на території України технології, технічні рішення, прилади, засоби та машини, що дасть змогу радикально знизити їх ціну на внутрішньому ринку завдяки запобіганню значної кількості фінансових ризиків, пов'язаних з конвертацією валют, залученням до цього процесу міжнародних банків, тощо.

ВИСНОВКИ

Таким чином, у статті подані деякі пропозиції з модернізації механізму впровадження інновацій та техніко-технологічного оновлення, які можуть мати значний економічний ефект у промисловості України за умови їх реалізації. Можливість їх реалізації виникає виключно в разі наявності політичних, економічних, соціальних передумов за рахунок тиску з боку підприємств на державні органи з метою підвищення конкурентоспроможності українських підприємств, що функціонують на локальному та глобальному ринках.

Варто також зазначити, що в разі виконання даних рекомендацій (у зв'язку з тим, що завжди існує часовий лаг між інвестуванням та отриманням результатів) слід очікувати з боку держави негативне сприйняття даних рекомендацій, перш за все через те, що значна частина з них напряму впливає на дохідну частину бюджету в бік зменшення.

Як було зазначено вище, ключову роль у здійсненні техніко-технологічної модернізації в Україні має відігравати держава в особі фіскальних та митних органів, а також уряду України. Зважаючи на це, конструктивна та зважена позиція з боку державних органів буде мати вирішальне значення при виборі тієї чи іншої стратегії модернізації кожного конкретного підприємства та, як наслідок, для формування такої стратегії загалом у державі.

Водночас не варто применшувати необхідність активної діяльності недержавних організацій, професійних об'єднань та асоціацій для ґрунтовного, вичерпного та всеохоплюючого формування стійкої філософії змін як серед керівних кадрів, так і серед робітників на конкретних робочих місцях.

Швидка реалізація інноваційних проектів можлива за умови наявності запиту знизу щодо корінних змін у системі управління, який, своєю чергою, повинен вка-

зати напрями для вирішення проблем у сфері техніко-технологічного оновлення підприємств. Виникнення такого запиту визначається наявністю високого рівня освіти та фахових компетенцій у персоналу, що безпосередньо задіяний у реалізації таких проектів. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. **Батукова Л. Р.** Модернизация: природа и сущность, организационные основы управления / Л. Р. Батукова // Труд и социальные отношения. – 2011. – № 11. – С. 69–80.
2. **Бусыгин К. Д.** Обновление и модернизация инновационных промышленных предприятий в условиях межфирменной кооперации : монография / К. Д. Бусыгин. – М.: АП «Наука и образование», 2014. – 188 с.
3. **Гринько Т. В.** Управління змінами на підприємствах – необхідна умова забезпечення їх розвитку / Т. В. Гринько // Бізнес Інформ. – 2013. – № 10. – С. 247–252.
4. **Подольчак Н. Ю.** Оценка воздействия таможенных рисков на деятельность машиностроительных предприятий / Н. Ю. Подольчак, А. В. Тодощук // Бізнес Інформ. – 2015. – № 1. – С. 53–58.
5. **Хоменко В. Н.** Модернизация Украины как путь к формированию экономики знаний / В. Н. Хоменко, А. А. Жежера // Вісник ПДАБА. – 2013. – № 3. – С. 50–53.
6. **Шаров О. І.** До формування структури бачення «траєкторії вищої освіти» України в контексті проектно-орієнтованого суспільства / О. І. Шаров // Управління проектами та розвиток виробництва : зб. наук. пр. – Луганськ : Вид-во СЧУ ім. В. Даля, 2009. – № 2 (30). – С. 70–78.
7. **Freeman, C.** Changement Technologique et Economie Mondiale / C. Freeman // *Futuribles*. – 1994. – № 186. – P. 25–50.
8. **Schinasi, G. J.** Defining Financial Stability / Garry Schinasi // IMF Working Paper. – 2004 [Electronic resource]. – Mode of access : www.imf.org/ex-ternal/pubs/ft/wp/2004/wp04187.pdf

Науковий керівник – Гринько Т. В., доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедрою економіки та управління підприємством Дніпропетровського національного університету ім. Олеся Гончара

REFERENCES

- Batukova, L. R. "Modernizatsiya: priroda i sushchnost, organizatsionnye osnovy upravleniya" [Modernization: the nature and essence, organizational management framework]. *Trud i sotsialnye otnosheniya*, no. 11 (2011): 69-80.
- Busygin, K. D. *Obnovlenie i modernizatsiya innovatsionnykh promyshlennykh predpriyatii v usloviyakh mezhfirmennoy kooperatsii* [Upgrading and modernization of innovative industrial enterprises in the conditions of inter-firm cooperation]. Moscow: Nauka i obrazovanie, 2014.
- Freeman, S. "Changement Technologique et Economie Mondiale". *Futuribles*, no. 186 (1994): 25-50.
- Hrynko, T. V. "Upravlinnia zminamy na pidpriemstvakh - neobkhidna umova zabezpechennia yikh rozvytku" [Change management in enterprises - a necessary condition to ensure their development]. *Biznes Inform*, no. 10 (2013): 247-252.
- Khomenko, V. N., and Zhezhera, A. A. "Modernizatsiya Ukrainy kak put k formirovaniyu ekonomiki znaniy" [Modernization of Ukraine as a way for the formation of the knowledge economy]. *Visnyk PDABA*, no. 3 (2013): 50-53.
- Podolchak, N. Yu., and Todoshchuk, A. V. "Otsenka vozdeystviya tamozhennykh riskov na deyatelnost mashinostroitelnykh predpriyatii" [Assessing the impact of risks on the customs activity of machine-building enterprises]. *Biznes Inform*, no. 1 (2015): 53-58.
- Sharov, O. I. "Do formuvannia struktury bachennia «traiektorii vyshchoi osvity» Ukrainy v konteksti proektно-orientovanoho suspilstva" [By forming the structure of the vision of "trajectory of higher education" Ukraine in the context of project-oriented society]. *Upravlinnia proektamy ta rozvytok vyrobnyctva*, no. 2 (30) (2009): 70-78.
- Schinasi, G. J. "Defining Financial Stability / Garry Schinasi". www.imf.org/ex-ternal/pubs/ft/wp/2004/wp04187.pdf